

គ្រឿងការងារតាំងទុនអាយុរិប័ណ្ណ

(Operating Unit Cost : OUC)

សំណងប្រមាល
ខែវិច្ឆិក ២៥៥៥

คำนำ

คู่มือการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost)ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดย มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติของส่วนราชการและ รัฐวิสาหกิจให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย หลักการเหตุผล วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่จะได้รับ ขั้นตอนและแบบรายงานในการจัดทำ พร้อมคำอธิบาย

สำนักงบประมาณหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และสำนักงบประมาณในการจัดทำต้นทุน หน่วยปฏิบัติของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และสามารถนำผลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูล ประกอบการจัดทำคำของบประมาณ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และการเพิ่ม ประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และสำนักงบประมาณ ภายใต้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ สนับสนุนการดำเนินนโยบายทางการคลัง และการงบประมาณให้เข้าสู่ภาระงบประมาณสมดุล ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำนักงบประมาณ
ธันวาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

หน้า

๑. ความเป็นมา	๓
๒. วัตถุประสงค์	๓
๓. ประโยชน์ที่จะได้รับ	๓
๔. หลักการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost : OUC)	๔
๕. แนวทางจัดทำแบบรายงาน OUC ของสำนักงบประมาณ	๖
๖. การจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost : OUC)	๖
๗. สรุปแบบรายงานการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ	๑๐
๘. คำอธิบายการกรอกแบบรายงาน OUC	๑๐
๙. แบบรายงาน OUC	๑๒

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑ ๑๗

การจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ

(Operating Unit Cost : OUC)

๑. ความเป็นมา

การจัดการงบประมาณในปัจจุบันของประเทศไทยอยู่บนหลักการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเน้นที่ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของรัฐบาล การจัดทำงบประมาณจะจัดทำลงสู่ระบบการนำส่งผลผลิต (Output Delivery System) คือกิจกรรมหลักภายใต้ผลผลิต สำหรับการวิเคราะห์เพื่อกำหนดจำนวนงบประมาณที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมหลักต่าง ๆ นั้น มุ่งเน้นการวิเคราะห์งบประมาณไปที่ภารกิจการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด การจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติเป็นเครื่องมือใหม่ในการวิเคราะห์งบประมาณเพื่อเสริมการวิเคราะห์งบประมาณ ลงภารกิจให้มีความรัดกุมและเหมาะสมมากขึ้น โดยมุ่งเน้นไปที่หน่วยปฏิบัติของส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมในการบริหารจัดการของหน่วยงานต่าง ๆ ควรเป็นท่าไหเพื่อผลักดันให้การปฏิบัติงานตามกิจกรรมประสบความสำเร็จอย่างมีความคุ้มค่า

สำนักงบประมาณจึงได้จัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost : OUC) โดยมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับลดงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงกรอบต้นทุนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit : OU) สำหรับใช้ดำเนินภารกิจตามกฎหมายของหน่วยงาน ทั้งในด้านรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน สถานภาพการได้รับการจัดสรรงบประมาณ และการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงวงเงินประมาณการล่วงหน้าระยะ ๕ ปี ที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานและแผนการจัดหากครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างของหน่วยปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์เชิงประสิทธิภาพและเชิงบริหารจัดการของส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ และสำนักงบประมาณ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณตามเป้าหมายต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดรอบค่าใช้จ่ายของหน่วยปฏิบัติ สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำคำของบประมาณ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และสำนักงบประมาณ

๓. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๑. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ มีข้อมูลในการวางแผนจัดทำคำของบประมาณ รวมถึงการจัดทำแผนการพัฒนาองค์กรในอนาคต
๒. สำนักงบประมาณ สามารถทราบกรอบวงเงินงบประมาณล่วงหน้า ที่รัฐบาลจะต้องสนับสนุนให้แต่ละส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

๓. สำนักงบประมาณ สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถใช้ประกอบการซื้อขายงบประมาณต่อฝ่ายนิติบัญญัติในรายละเอียด ทำให้เกิดความชัดเจนในการพิจารณางบประมาณมากยิ่งขึ้น

๔. หลักการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost : OUC)

เป็นการนำหลักการต้นทุนมาตรฐาน (Standard cost) มาประยุกต์ใช้กับการจัดทำงบประมาณ โดยมีการกำหนดมาตรฐานค่าใช้จ่ายของแต่ละหน่วยปฏิบัติที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานตามภารกิจและเป้าหมายที่กำหนด

การกำหนดมาตรฐานของค่าใช้จ่ายที่จะนำมาใช้มีสองแนวทาง คือ มาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี (The stainable good performance standard) และมาตรฐานยึดถือผลปฏิบัติงานในอดีต (Average past performance standard) ในขั้นนี้จะใช้มาตรฐานยึดถือผลปฏิบัติงานในอดีตมาเป็นหลักในการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ และจะพัฒนาไปสู่หลักการมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดีในอนาคต

๕. แนวทางการจัดทำแบบรายงาน OUC ของสำนักงบประมาณ

๑. ศึกษาคู่มือการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost : OUC) ของสำนักงบประมาณ เดือนเมษายน ๒๕๕๔ และปัญหาอุปสรรคของการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕
๒. นำปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะการกรอกแบบรายงานและความถูกต้องของข้อมูลมาปรับปรุงแบบรายงาน
๓. ทดสอบแบบรายงาน OUC ที่ปรับปรุงใหม่ (Pre/Post test)
๔. นำหลักการปฏิรูประบบงบประมาณในปัจจุบันมาปรับใช้โดยเฉพาะการแบ่งค่าใช้จ่ายออกเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน และค่าใช้จ่ายตามยุทธศาสตร์
๕. ปรับคู่มือและแบบรายงาน OUC
๖. นำเข้าคณะกรรมการประสานงานและขับเคลื่อนต้นทุนหน่วยปฏิบัติ

๖. การจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost : OUC)

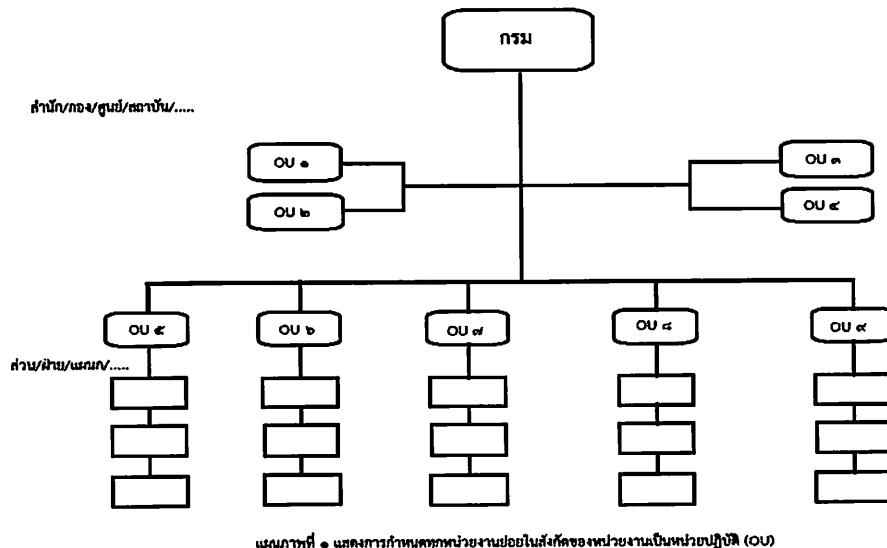
๑. คำนิยามที่สำคัญ

- หน่วยงาน หมายถึง ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
- หน่วยปฏิบัติ (Operating Unit : OU) หมายถึง หน่วยงานย่อยภายใต้สังกัดหน่วยงานที่บัญญัติไว้ในกฎหมายการจัดตั้งและแบ่งส่วนราชการ เช่น พระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติ แบ่งส่วนราชการ กฤษฎีกา หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยงานย่อยที่จัดตั้งขึ้นภายใต้หน่วยงาน
- หน่วยปฏิบัติส่วนกลาง หมายถึง หน่วยปฏิบัติที่กำหนดขึ้นเป็นส่วนกลาง

- ต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost : OUC) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการกิจตามกฎหมายของหน่วยงาน ทั้งในด้านรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน
- ต้นทุนหน่วยปฏิบัติส่วนกลาง หมายถึง ค่าใช้จ่ายของหน่วยงานที่ไม่สามารถกำหนดให้เป็นค่าใช้จ่ายของหน่วยปฏิบัติต่าง ๆ ได้โดยตรง
- แผนงานบุคลากรภาครัฐ หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรภาครัฐที่กำหนดไว้ในงบบุคลากร (เงินเดือน, เงินอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน, ค่าจ้างประจำ, ค่าจ้างชั่วคราว, ค่าตอบแทนพนักงานราชการ) งบดำเนินงาน (ค่าตอบแทน, ค่าใช้สอย (เฉพาะเงินสมบท กองทุนประกันสังคม)) รวมทั้งงบเงินอุดหนุนและงบรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่ายในลักษณะดังกล่าว ประกอบด้วย
 - เป็นบุคลกรภาครัฐ (ไม่ว่ามีลูกจ้างโครงการ หรือค่าจ้างเหมาช่วยปฏิบัติงาน)
 - จัดสรรงบประมาณให้โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน (ยกเว้นงบกลาง) มีจำนวน และอัตราค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย ระเบียบ
- แผนงานพื้นฐาน หมายถึง แผนงานที่ดำเนินการกิจตามหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นปกติ ประจำตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานนั้น ๆ หากหยุดดำเนินการอาจก่อให้เกิดความเสียหายในการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ซึ่งมีลักษณะงานและปริมาณงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง เป็นการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการให้บริการ ที่ได้ดำเนินการมาเป็นประจำทุกปี
- แผนงานยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนงานที่ดำเนินการกิจตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับ มอบหมายในเชิงนโยบายที่ต้องการผลักดันหรือเห็นความสำคัญในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

๒. ขั้นตอนการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit Cost : OUC)

๑. การกำหนดหน่วยปฏิบัติ (Operating Unit : OU)

- กำหนดทุกหน่วยงานย่ออย่างในสังกัดหน่วยงาน เป็นการจัดตั้งและแบ่งส่วนราชการตามอำนาจหน้าที่ พันธกิจ/ภารกิจ ความรับผิดชอบ ทั้งโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามกฎหมายและการแบ่งส่วนงานภายในของหน่วยงาน
- กำหนดหน่วยปฏิบัติส่วนกลาง (OU ส่วนกลาง) ของหน่วยงาน
- จัดกลุ่มหน่วยปฏิบัติ โดยวิเคราะห์จากข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติที่มีลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน ได้แก่ โครงสร้าง ภารกิจ ขนาด อัตรากำลัง งบประมาณ และครุภัณฑ์ เป็นต้น

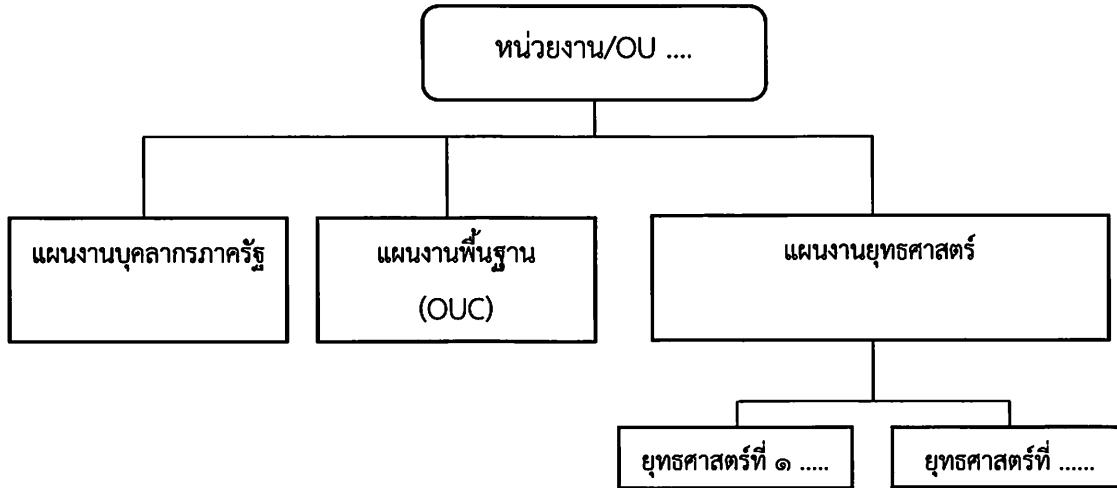
๒. การจัดเก็บข้อมูล

- (๑) จัดเก็บค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน โดยจัดเก็บรายจ่ายจริงเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (รวม PO ของเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๘) ดังนี้
 - จัดเก็บค่าใช้จ่ายในภาพรวมของหน่วยงานและจำแนกตามหน่วยปฏิบัติ
 - จัดเก็บค่าใช้จ่าย จำแนกตามโครงสร้างแผนงาน คือ แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐาน และแผนงานยุทธศาสตร์
 - จัดเก็บค่าใช้จ่ายตามแหล่งเงิน โดยจำแนกเป็น เงินงบประมาณ และเงินอุดหนุนงบประมาณ
 - จัดเก็บค่าใช้จ่ายตามหมวดงบรายจ่าย โดยจำแนกเป็น งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น
- (๒) จัดเก็บข้อมูลด้านทรัพยากรของหน่วยงานจำแนกตามหน่วยปฏิบัติ คือ บุคลากร ครุภัณฑ์ ยานพาหนะ และอาคารสถานที่
- (๓) จัดเก็บข้อมูลโครงสร้าง อัตรากำลัง และภารกิจของหน่วยงานและหน่วยปฏิบัติ

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

- (๑) การวิเคราะห์ข้อมูลรายจ่ายจริงกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อประเมิน ประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเปรียบเทียบ ข้อมูลรายจ่ายจริงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC)

แผนภาพที่ ๒ แสดงต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC) ตามโครงสร้างแผนงาน

การวิเคราะห์ต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC) เป็นการจัดทำต้นทุนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี (The stainable good performance standard) หรือมาตรฐานยึดถือผลปฏิบัติงานในอดีต (Average past performance standard) ซึ่งในขั้นนี้จะใช้แนวทางตามมาตรฐานยึดถือผลปฏิบัติงานในอดีต ดังนี้

- หน่วยปฏิบัตินำข้อมูลค่าใช้จ่ายจริงตามแผนงานพื้นฐานมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง หรือตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นต้นทุนหน่วยปฏิบัติ
- กลุ่มหน่วยปฏิบัตินำข้อมูลค่าใช้จ่ายตามแผนงานพื้นฐานมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องหรือตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นต้นทุนหน่วยปฏิบัติของกลุ่ม
- รวมรวมต้นทุนหน่วยปฏิบัติและต้นทุนหน่วยปฏิบัติของกลุ่มทั้งหมดมากำหนดเป็นต้นทุนหน่วยปฏิบัติของหน่วยงาน

(๓) การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (Benchmarking) โดยการเปรียบเทียบภายในหน่วยงานและเปรียบเทียบระหว่างหน่วยงาน

(๔) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำประมาณการงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า โดยใช้ข้อมูลรายจ่ายจริงในอดีตและงบประมาณที่ได้รับในปีจัดบันมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลและหลักเกณฑ์ที่ต้องใช้ในการจัดทำงบประมาณต่าง ๆ เช่น หลักเกณฑ์ในการตั้งงบบุคลากร แผนการดำเนินงาน แผนงบลงทุน เป็นต้น

(๕) การวิเคราะห์ความเหมาะสมของกรอบครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างของหน่วยงาน จำแนกตามหน่วยปฏิบัติ ตามความจำเป็นและเหมาะสมหรือตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติและแผนงบลงทุนของหน่วยงาน

๔. หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC)

๔.๑ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC) ตามมาตรฐานยึดถือ
ผลปฏิบัติงานในอดีต (The stainable good performance standard) เพื่อใช้ประกอบการจัดทำ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

- ๑) โครงสร้างและกรอบอัตรากำลัง ตามหลักเกณฑ์ที่ กพร. และ กพ. กำหนด
หรือตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน
- ๒) การจำแนกค่าใช้จ่ายในการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ
 - (๑) แผนงานบุคลากรภาครัฐ หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรภาครัฐที่
กำหนดไว้ในงบบุคลากร (เงินเดือน เงินอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน
ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนพนักงานราชการ)
และงบดำเนินงาน (ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย (เฉพาะเงินสมบทกองทุน
ประกันสังคม)) รวมทั้งงบเงินอุดหนุนและงบรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่ายใน
ลักษณะดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วย
 - เป็นบุคลากรภาครัฐ (ไม่รวมลูกจ้างโครงการ หรือค่าจ้างเหมา
ช่วยปฏิบัติงาน)
 - จัดสรรงบประมาณให้โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน (ยกเว้น
งบกลาง) มีจำนวนและอัตราค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย ระเบียบฯ
กำหนด
 - (๒) แผนงานพื้นฐาน หมายถึง แผนงานที่ดำเนินการกิจตามหน้าที่ความ
รับผิดชอบเป็นปกติประจำตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานนั้น ๆ หากหยุด
ดำเนินการอาจก่อให้เกิดความเสียหายในการให้บริการสาธารณะของ
ภาครัฐ ซึ่งมีลักษณะงานและปริมาณงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง เป็นการ
จัดสรรงบประมาณเพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน
การให้บริการที่ได้ดำเนินการมาเป็นประจำทุกปี
 - รายการที่ไม่นำมาคำนวณเป็นต้นทุนหน่วยปฏิบัติ
 - รายการค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

ต้นทุนหน่วยปฏิบัติ = ค่าใช้จ่ายแผนงานพื้นฐาน - ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
 - (๓) แผนงานยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนงานที่ดำเนินการกิจตามหน้าที่ความ
รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายในเชิงนโยบายที่ต้องการผลักดันหรือเห็น
ความสำคัญในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
 - (๔) การจัดกลุ่มหน่วยงานและหน่วยปฏิบัติ โดยวิเคราะห์จากข้อมูลต่าง ๆ ของ
หน่วยปฏิบัติ (OU) ที่มีลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน ได้แก่ โครงสร้าง
ภารกิจ ขนาด อัตรากำลัง งบประมาณ และครุภัณฑ์ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- สำนักงานสำรวจแห่งชาติ จัดกลุ่มสถานีสำรวจตามจำนวนกำลังคน โดยจัดกลุ่มเป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่
 - กระทรวงสาธารณสุข จัดกลุ่มหน่วยบริการสาธารณสุขออกรเป็น โรงพยาบาลประเภทต่าง ๆ ตามสถานที่ตั้ง (จังหวัด/อำเภอ/ตำบล) ขนาดและจำนวนเตียง ดังนี้
 - โรงพยาบาลศูนย์ (ตั้งอยู่ในระดับจังหวัดมีขนาดและจำนวนเตียง ตั้งแต่ ๕๐๐ เตียงขึ้นไป)
 - โรงพยาบาลทั่วไป (ตั้งอยู่ในระดับจังหวัดหรืออำเภอขนาดใหญ่ มีขนาดและจำนวนเตียง ตั้งแต่ ๒๐๐ – ๕๐๐ เตียง)
 - โรงพยาบาลชุมชน (ตั้งอยู่ในระดับอำเภอ มีขนาดและจำนวนเตียง ตั้งแต่ ๑๐ – ๑๕๐ เตียง) โดยจัดกลุ่มเป็น โรงพยาบาลชุมชนขนาดใหญ่มีขนาดและจำนวนเตียงตั้งแต่ ๙๐ – ๑๕๐ เตียง โรงพยาบาลชุมชนขนาดกลางมีขนาดและจำนวนเตียง ๖๐ เตียง และโรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็กมีขนาดและจำนวนเตียงตั้งแต่ ๑๐ – ๓๐ เตียง
 - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จัดกลุ่มตามจำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยจัดกลุ่มเป็น ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่
 - กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดกลุ่มบ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดตามลักษณะของบ้านพักเด็กฯ โดยจัดกลุ่มเป็นบ้านพักเช่าและบ้านพักสร้าง (ไม่ได้จัดกลุ่มตามขนาดของบ้านพักเด็กฯ) เป็นต้น
- (๔) การหาค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายของกลุ่มน้ำยปฏิบัติ (OUC กลุ่ม) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean , Average , \bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} (เอ็กซ์บาร์) คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum x$ คือ ผลรวมค่าใช้จ่ายแผนงานพื้นฐานของหน่วยปฏิบัติ (ไม่รวมค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง)

n คือ จำนวนหน่วยปฏิบัติ

๔.๒ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำต้นทุนน้ำยปฏิบัติ (OUC) ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี (Average past performance standard) เพื่อใช้ประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

- (๑) โครงสร้างและกรอบอัตรากำลัง ตามหลักเกณฑ์ที่ กพร. และ กพ. กำหนด หรือตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

๒) การจำแนกค่าใช้จ่ายในการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ

(๑) แผนงานบุคลากรภาครัฐ หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรภาครัฐ ที่กำหนดไว้ในงบบุคลากร (เงินเดือน, เงินอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนพนักงานราชการ) งบดำเนินงาน (ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย (เฉพาะเงินสมบทกองทุน ประกันสังคม)) รวมทั้งงบเงินอุดหนุนและงบรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่าย ในลักษณะดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วย

- เป็นบุคลกรภาครัฐ (ไม่รวมลูกจ้างโครงการ หรือค่าจ้างเหมา ช่วยปฏิบัติงาน)
- จัดสรรงบประมาณให้โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน (ยกเว้น งบกลาง) มีจำนวนและอัตราค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย ระเบียบฯ กำหนด

(๒) แผนงานพื้นฐาน หมายถึง แผนงานที่ดำเนินการกิจตามหน้าที่ความ รับผิดชอบเป็นปกติประจำตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานนั้น ๆ หากหยุด ดำเนินการอาจก่อให้เกิดความเสียหายในการให้บริการสาธารณะของ ภาครัฐ ซึ่งมีลักษณะงานและปริมาณงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง เป็นการ จัดสรรงบประมาณเพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน การให้บริการที่ได้ดำเนินการมาเป็นประจำทุกปี

- รายการที่ไม่นำมาคำนวณเป็นต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC)
 - รายการค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

ต้นทุนหน่วยปฏิบัติ = ค่าใช้จ่ายแผนงานพื้นฐาน - ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนงานที่ดำเนินการกิจตามหน้าที่ความ รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายในเชิงนโยบายที่ต้องการผลักดันหรือเห็น ความสำคัญในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

๓) การจัดกลุ่มหน่วยงานและหน่วยปฏิบัติ โดยวิเคราะห์จากข้อมูลต่าง ๆ ของ หน่วยปฏิบัติ (OP) ที่มีลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน ได้แก่ โครงสร้าง ภารกิจ ขนาด อัตรากำลัง งบประมาณ และครุภัณฑ์ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- สำนักงานตัวรวมแห่งชาติ จัดกลุ่มสถานีตัวรวมตามจำนวนกำลังคน โดยจัดกลุ่มเป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่
- กระทรวงสาธารณสุข จัดกลุ่มหน่วยบริการสาธารณสุขอ กเป็น โรงพยาบาลประเภทต่าง ๆ ตามสถานที่ตั้ง (จังหวัด/อำเภอ/ตำบล) ขนาดและจำนวนเตียง ดังนี้
 - โรงพยาบาลศูนย์ (ตั้งอยู่ในระดับจังหวัดมีขนาดและจำนวนเตียง ตั้งแต่ ๕๐๐ เตียงขึ้นไป)

- โรงพยาบาลทั่วไป (ตั้งอยู่ในระดับจังหวัดหรืออำเภอขนาดใหญ่ มีขนาดและจำนวนเตียง ตั้งแต่ ๒๐๐ – ๕๐๐ เตียง)

- โรงพยาบาลชุมชน (ตั้งอยู่ในระดับอำเภอขนาดและจำนวนเตียง ตั้งแต่ ๑๐ – ๑๕๐ เตียง) โดยจัดกลุ่มเป็น โรงพยาบาลชุมชนขนาดใหญ่มีขนาดและจำนวนเตียงตั้งแต่ ๘๐ – ๑๕๐ เตียง โรงพยาบาลชุมชนขนาดกลางมีขนาดและจำนวนเตียง ๖๐ เตียง และโรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็กมีขนาดและจำนวนเตียงตั้งแต่ ๑๐ – ๓๐ เตียง

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จัดกลุ่มตามจำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยจัดกลุ่มเป็น ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่

- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดกลุ่มบ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดตามลักษณะของบ้านพักเด็กฯ โดยจัดกลุ่มเป็นบ้านพักเช่าและบ้านพักสร้าง (ไม่ได้จัดกลุ่มตามขนาดของบ้านพักเด็กฯ) เป็นต้น

- ๔) การหาค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายของกลุ่มนห่วงปฏิบัติ (OUC กลุ่ม) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean , Average , \bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} (ເອົກສ້າງ) ຄືວ່າ ດ້ວຍຄ່າເລີ່ມຕົ້ນ

$\sum x$ ຄືວ່າ ພລບວກຮາຍຈ່າຍຈິງຂອງທັງໝົດຫວັງປະລິບັດ

n ຄືວ່າ ຈຳນວນທັງໝົດຫວັງປະລິບັດ

- ๕) กรอบครุภัณฑ์ตามมาตรฐานการປະລິບັດງານ ອີວ່າ ການກຳຫັດຄຽກຮັບໃຫ້ມີເພີ່ມພອກກັບການປະລິບັດງານຂອງທັງໝົດຫວັງງານຕາມມາດຈົດການປະລິບັດງານຫຼື ຕາມຄວາມຈຳເປັນແລະເໜັກສົນ
- ๖) ກາຣົດຄ່າເສື່ອມຮາຄາສິນທຽບຍ ອີວ່າ ການກຳຫັດຫລັກເກມທີ່ໃນກາຣົດຄ່າເສື່ອມຮາຄາຂອງຄຽກຮັບໃຫ້ມີເພີ່ມພອກກັບການປະລິບັດງານຂອງທັງໝົດຫວັງງານຕາມຫລັກເກມທີ່ເກີ່ວຂຶ້ນ ເຊັ່ນ ຫລັກເກມທີ່ກາຣົດສຽງປະລິບັດງານຫຼື ຫລັກເກມທີ່ກາຣົດຄ່າເສື່ອມຮາຄາຂອງກຽມບັນຍຸ້ກຳລັງ ເປັນຕົ້ນ
- ๗) ກາຣົດພື້ນທີ່ອາຄາຮັບໃຫ້ມີເພີ່ມພອກກັບການປະລິບັດງານ ອີວ່າ ການກຳຫັດພື້ນທີ່ອາຄາຮັບໃຫ້ມີເພີ່ມພອກກັບການປະລິບັດງານຕາມມາດຈົດການປະລິບັດງານທີ່ສາມາດຄ້າງອີງຕາມຫລັກວິຊາກາຮັບໃຫ້ມີເພີ່ມພອກກັບການປະລິບັດງານທີ່ເກີ່ວຂຶ້ນຫຼື ຕາມຄວາມຈຳເປັນແລະເໜັກສົນ
- ๘) ກາຣົດປະລິບັດງານປະລິບັດງານຮັບໃຫ້ມີເພີ່ມພອກກັບການປະລິບັດງານທີ່ສາມາດຄ້າງອີງຕາມຫລັກວິຊາກາຮັບໃຫ້ມີເພີ່ມພອກກັບການປະລິບັດງານທີ່ເກີ່ວຂຶ້ນຫຼື ຕາມຄວາມຈຳເປັນແລະເໜັກສົນ

๗. สรุปแบบรายงานการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ

แบบรายงานที่ใช้ในการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC) เป็นแบบรายงานที่กำหนดขึ้นเพื่อจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติตามมาตรฐานยีดถีอผลปฏิบัติงานในอดีต ประกอบด้วยแบบรายงาน OUC ๑ และ OUC ๒ ซึ่งสามารถอธิบายโดยสรุปได้ ดังนี้

แบบรายงาน OUC ๑ : ตารางสรุปการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC) ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำแนกตามโครงสร้างแผนงาน และลักษณะของค่าใช้จ่าย เป็นค่าใช้จ่ายประจำค่าใช้จ่ายประจำที่กำหนดเป็นอัตราค่างานต่อหน่วย (Unit Cost) และค่าใช้จ่ายไม่ประจำ (รายการ/โครงการใหม่)

แบบรายงาน OUC ๒ : ตารางสรุปการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC) ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แสดงข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีตาม พรบ.งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ รายจ่ายจริงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำแนกตามโครงสร้างแผนงานและหน่วยปฏิบัติ (OU)

แบบรายงาน OUC ๓ : ตารางสรุปรายจ่ายจริงงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำแนกตามหน่วยปฏิบัติ (OU : สำนัก ศูนย์ สถาบัน และกลุ่มงานต่าง ๆ) เป็นแบบรายงานสรุปภาพรวมรายจ่ายจริงของหน่วยงาน จำแนกตามโครงสร้างแผนงานและหน่วยปฏิบัติ (OU)

๘. คำอธิบายการกรอกแบบรายงาน OUC

หน่วยปฏิบัติ (OU)	: หน่วยงานภายใต้สังกัดของส่วนราชการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายการจัดตั้ง และแบ่งส่วนราชการ เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการภูมิภาค หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยงานย่อยที่จัดตั้งขึ้นภายใต้หน่วยงาน
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	: ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรภาครัฐที่กำหนดไว้ในงบบุคลากร (เงินเดือน เงินอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนพนักงานราชการ) และงบดำเนินงาน (ค่าตอบแทนค่าใช้สอย (เฉพาะเงินสมทบทุนประกันสังคม)) รวมทั้งงบเงินอุดหนุน และรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่ายในลักษณะดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วย ● เป็นบุคลากรภาครัฐ (ไม่รวมลูกจ้างโครงการ หรือค่าจ้างเหมาช่วยปฏิบัติงาน) ● จัดสรรงบประมาณให้โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน (ยกเว้นงบกลาง) มีจำนวนและอัตราค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย ระเบียบฯ กำหนด
แผนงานพื้นฐาน	: แผนงานที่ดำเนินการกิจตามหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นปกติประจำตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานนั้น ๆ หากหยุดดำเนินการอาจก่อให้เกิดความเสียหายในการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ซึ่งมีลักษณะงานและ

ปริมาณงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง เป็นการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการให้บริการที่ได้ดำเนินการมาเป็นประจำทุกปี

- แผนงานยุทธศาสตร์** : แผนงานที่ดำเนินการกิจตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายในเชิงนโยบายที่ต้องการผลักดันหรือเห็นความสำคัญในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
- รายจ่ายจริง งpm.** : จำนวนเงินที่จ่ายไปเพื่อการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจของปีงบประมาณ พ.ศ.
- พรบ. งบประมาณ** : จำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- เงินนอกงบประมาณ** : เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนอกเหนือจากเงินงบประมาณ

แบบรายงาน OUC 1

ตารางสรุปการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ OUC ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2558 จำแนกตามลักษณะของค่าใช้จ่าย

กระทรวง

ส่วนราชการ

หน่วย : บาท

รายการ	งบประมาณตาม พรบ. ปี 2559	งบประมาณตาม พรบ. ปี 2558	รายจ่ายจริงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558				
			รวมรายจ่ายจริงเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2558	ค่าใช้จ่ายประจำ	ค่าใช้จ่ายประจำที่กำหนดเป็นอัตราค่างานต่อหน่วย (Unit Cost)	รวมค่าใช้จ่ายประจำและค่าใช้จ่ายประจำที่สามารถกำหนดเป็นอัตราค่างานต่อหน่วย (Unit Cost)	ค่าใช้จ่ายในประจำ (รายการ/โครงการใหม่)
(1)	(2)	(3)	(4) = (7) + (8)	(5)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8)
รวมทั้งสิ้น							
แผนงานบุคลากรภาครัฐ							
1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร							
1.1 งบบุคลากร							
1.2 งบดำเนินงาน							
แผนงานพัฒนา							
2. งบดำเนินงาน							
3. งบลงทุน							
3.1 ครุภัณฑ์							
3.2 ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง							
4. งบเงินอุดหนุน							
5. งบรายจ่ายอื่น							
แผนงานยุทธศาสตร์ (Project Based)							
6. ยุทธศาสตร์							
6.1 งบดำเนินงาน							
6.2 งบลงทุน							
6.3 งบเงินอุดหนุน							
6.4 งบรายจ่ายอื่น							

- หมายเหตุ : 1. รายจ่ายจริงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (รวม PO เงินงบประมาณปี 2558)
 2. ช่องที่ (6) ค่าใช้จ่ายประจำที่กำหนดเป็นอัตราค่างานต่อหน่วย (Unit Cost) ที่ใช้ในการจัดทำงบประมาณ
 3. ช่องที่ (8) ค่าใช้จ่ายในประจำ (รายการ/โครงการใหม่) มีลักษณะเป็น Project Based

แบบรายงาน OUC 2
ตารางสรุปการจัดทำด้านทุนหน่วยปฏิบัติ (OUC) ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2558

กรายหัวเรว

ส่วนราชการ

หน่วย : บาท

รายการ	งบประมาณตาม พรบ.ปี 2559	งบประมาณตาม พร. ปี 2558	รายจ่ายจริงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558										
			รวมรายจ่ายจริงเงิน งบประมาณปี พ.ศ. 2558	หน่วยปฏิบัติ OU1 สำนักงาน	หน่วยปฏิบัติ OU2.....	หน่วยปฏิบัติ OU3.....	หน่วยปฏิบัติ OU4.....	หน่วยปฏิบัติ กลุ่มที่ 1 (ช่น OU1....OU5)		หน่วยปฏิบัติ กลุ่มที่ 2 (ช่น OU6....OU15)			
								จำนวนหน่วย ปฏิบัติ (OU)	จำนวนเงินรวม ของกลุ่มที่ 1	จำนวนเงินค่าเฉลี่ย ของกลุ่มที่ 1	จำนวนหน่วย ปฏิบัติ (OU)	จำนวนเงินรวม ของกลุ่มที่ 2 /....	จำนวนเงินค่าเฉลี่ย ของกลุ่มที่ 2
รวมทั้งสิ้น													
แผนงานบุคลากรภาครัฐ													
1.ค่าใช้จ่ายบุคลากร													
1.1 งบบุคลากร													
1.2 งานดำเนินงาน													
แผนงานพัฒนา													
2. งบดำเนินงาน													
3. งบลงทุน													
3.1 ครุภัณฑ์													
3.2 พัสดุและสิ่งก่อสร้าง													
4. งบเงินอุดหนุน													
5. งบรายจ่ายอื่น													
แผนงานบุคลากรภาครัฐ													
6. บุคลาศาสตร์													
6.1 งบดำเนินงาน													
6.2 งบลงทุน													
6.3 งบเงินอุดหนุน													
6.4 งบรายจ่ายอื่น													

หมายเหตุ : 1. รายจ่ายจริงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (รวม PO เงินงบประมาณปี 2558)

2. หน่วยปฏิบัติ (OU) คือ หน่วยงานย่อยภายในหน่วยงาน (สำนัก , กอง , ศูนย์ , สถาบัน , กลุ่มงาน ฯลฯ)

3. หน่วยปฏิบัติกลุ่มที่.... เป็นการจัดกลุ่มของหน่วยปฏิบัติที่มีความใกล้เคียงกัน โดยพิจารณาจากข้อมูล โครงสร้างอัตรากำลัง , ภารกิจ , งบประมาณ , ครุภัณฑ์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามหน่วยงานต้องรวมกัน

4. จำนวนหน่วยปฏิบัติ (OU) ของกลุ่ม กรอกจำนวนรวมของหน่วยปฏิบัติเฉพาะบรรทัดรวมทั้งสิ้น

5. การคำนวณต้นทุนหน่วยปฏิบัติของกลุ่ม โดยนำรายจ่ายจริงของหน่วยปฏิบัติ (OU) ภายในกลุ่มมาคำนวณหาก้าเฉลี่ย

แบบรายงาน OUC 3

ตารางสรุปรายจ่ายเงินประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2558 จำนวนหน่วยเบ็ดเตล็ด (OU : สำนัก สวนสี สดาบัน และก่อซ่อมงานด้านฯลฯ)

ກະທຽວ

ส่วนราชการ

หน่วย : บาท

รายการ	รวมทั้งสิ้น (เงินกองบประมาณ + รวมรายจ่ายจริง)	เงินกองบประมาณ	รายจ่ายจริงเงินบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558										
			รวมรายจ่ายจริง (รวมทุก OU)	หน่วยบัญชี OU1 ส่วนกลาง	หน่วยบัญชี OU2.....	หน่วยบัญชี OU3.....	หน่วยบัญชี OU4.....	หน่วยบัญชี OU5.....	หน่วยบัญชี OU6.....	หน่วยบัญชี OU7.....	หน่วยบัญชี OU8.....	หน่วยบัญชี OU9.....	หน่วยบัญชี OU10.....
3.2 ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง													
3.2.1													
3.2.2													
4. งบเงินอุดหนุน													
4.1													
4.2													
5. งบรายจ่ายอื่น													
5.1													
5.2													
แผนงานยุทธศาสตร์													
6. ยุทธศาสตร์													
6.1 งบดำเนินงาน													
6.2 งบลงทุน													
6.3 งบเงินอุดหนุน													
6.4 งบรายจ่ายอื่น													

หมายเหตุ : 1. รายจ่ายจริงเงินบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (รวม PO เงินงบประมาณปี 2558)

2. หน่วยบัญชี (OU) คือ หน่วยงานย่อยภายในหน่วยงาน (สำนัก , กอง , ศูนย์ , สถาบัน , กองรุ่นงาน ฯลฯ)

ភាគធនវក

ภาคผนวก ๑

กรอบแนวคิดการจัดทำต้นทุนหน่วยปฏิบัติ

